

til kommer frem i dette Dieblis, skal jeg tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger. Som det erede Thing veed, og som det vil være almindelig bekendt i Landet, er der i den senere Tid paa forskjellige Steder gjort ikke ubetydelige Anstregelser fra forskjellige Egnes Side for at faae en Jernbane til at gaa gennem Egnen, og blandt disse Jernbaner er der to, om hvilke man kan sige, at de med Nødvendighed maa blive anlagte for Statens Regning. Jeg sigter herved til den fra Lange til Silkeborg og den fra Herning til et Punkt paa den vestjydske Bane. Svad den førstnævnte Bane angaar, da maa det bemærkes, at naar man gaar ind paa den, saa opfylder man i Grunden blot en Fordring, som har været gjort fra først af, og som blev indrømmet ved Jernbaneanlaget efter Loven af 1860. Det er jo bekendt, at man egentlig havde ønsket en Bane, som gik niidt igjennem Jylland, men at der opstod et Kompromis, hvorved man kom bort dervra og beholdt som en Garanti for, at der skulde gjøres Noget for Midtjylland, at det blev staaende i Loven, at en Jernbane skulde gaa om ad Ny Egnen; men en kommende Minister fik Nigsdagen til at gaa ind paa en Forandring heri, saa at dette Hovedpiemet blev væsentlig forandret. Nu forekommer det mig, at naar Langebanen nu atter dukker frem, saa gjør man, hvis man gaar ind paa den, ikke Andet end at opfylde et Nødvendighedskrav for denne Egn, og jeg kan tillige sige et Krav til Fordel for Statskassen, for hvilken denne lille Bane vil have overordentlig stor Betydning. Svad den anden Bane angaar, da indrømmede den förrige Regjering jo ligefrem, at det kun var et Tidsspørgsmaal, hvornaar Banen fra Herning til Vestbanen skulde blive anlagt, og at der ikke kunde være Tale om, at man kunde faae en privat Mand til at anlægge denne Bane, det maatte blive en Statsbane. Men netop, naar dette er Tilfældet, og naar det er Tilfældet, at disse to Baner ville faae stor Betydning for Staten, saa er det et dobbelt uheldigt Dieblis, hvori man nu kommer med en Misbilligelse af Regjeringens nye Jernbanepolitik. Naar Regjeringen fik et Votum herfra Thinget, som gik ud paa at misbillige dens Politik med Hensyn til Jernbaneanlæg, saa er det jo sandsynligt, at Regjeringen vilde betænke sig paa, om den i det Hele vilde foretage Synderligt i denne Retning, og saa kunde denne Sag maasse komme til at staa i Stampe, ligesom saa mange andre Reformere i de senere Aar. Jeg har blot villet tillade mig at gjøre erede Medlemmer, hvem det maasse er gaaet lige som mig, opmærksomme paa, at dette lille Forslag ser ud, som om der blot var Tale om 500 Kr., og som om man altsaa uden Betænkelighed kunde gaa ind paa det. Da jeg imidlertid nu har set, hvor vigtigt Udvalgets erede Medlemmer have anset dette Forslag for at være, idet et Par erede Medlemmer have skilt sig fra dem, som de ellers

pleie at stemme med og have sælles Anskuelse med, saa er jeg bleven paavirket deraf i den Grad, at jeg maa antage, at der ligger særdeles Meget i Mindretallets Forslag, og at vi, hvis vi billige det, og altsaa misbillige Regjeringens Jernbanepolitik, maasse kunne risikere, at Regjeringen kan tro, at der heri ligger et Fingerpeg om, at vi skulde blive paa den gamle og efter min Mening høist uheldige Vej, som vi vare komne ind paa. Det er kun dette Par Ord, jeg har villet sige, da der jo ikke er nogen Anledning til at gaa ind paa de forskjellige Baners Retning og andet Saa-dant. Her er der jo kun Tale om Oplysninger, som skulde tilveiebringes med Hensyn til, hvor de nye Baner skulde gaa.

Tauber: De erede Medlemmer for Beile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) og Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) have, saa vidt jeg kan skjønne, tillagt Forslaget under Nr. 25 en stor Betydning, end Udvalgets Flertal, saa vidt jeg kan se, har lagt i dette Forslag. Der ligger ikke deri, hvad den erede sidste Læser yttrede, nogen Lænke om, at man vil nedlægge Indsigelse mod, at Staten fremdeles bygger Jernbaner i Jylland; thi dersom dette var Tilfældet, saa vilde man selvfølgelig ikke have foreslaaet, at Summen 10,000 Kr. skulde nedsættes med 500 Kr., men derimod foreslaaet, at hele Beløbet skulde negtes, og at Sagen skulde overlades til Private. Men saaledes maa det ikke opfattes, og jeg tror, at det høie Thing vilde gjøre Forslagsstillerne megen Uret og vilde komme til at opfatte Sagen paa en vigtig Maade, dersom det vilde gaa ind paa denne Fremstilling. Jeg vil henvise til, hvad der tidligere er foregaaet i denne Sag, navnlig i det Jernbaneanvalg, som var nedsat i förrige Samling, og hvilket jeg havde den Ære at være Medlem. Jeg ser, at det erede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Hjgsbro), som var Ordspørrer i den paagjældende Sag, nemlig om Strækningerne Aarhus—Nyom og Struer—Thisted, ikke er tilstede, og derfor vil jeg tillade mig at oplyse, hvorledes det Jernbaneanvalg, som isjor var nedsat, opfattede Sagen. Dette Udvalg idtaltte enstemmig, „at det maatte anses som naturligt og billigst, at Staten paatog sig Bygningen af de Baner, som kunde betragtes som en Fortsættelse af Statsbanerne“. Deri ligger der altsaa en Fravigelse fra den Grundsætning, som var bleven indført i de senere Aar med Hensyn til Randers—Grenaa-Banen og Aarhus—Nyom-Banen, og en delvis Godkjendelse af den Lænke, som er fremsat fra den høitærede Ministers Side, nemlig at Staten paatager sig Anlægget af Banerne i Jylland og Fyn, for saa vidt de kunne betragtes som en Fortsættelse af Statsbanerne. Men der ligger rigtigt nok ogsaa en Indskrænkning deri, en Indskrænkning, som jeg tror er rigtig; det er den, at Staten ikke paatager sig Bygningen af